

ZARZĄDZENIE NR 4/2024
KIEROWNIKA POWIATOWEGO CENTRUM
POMOCY RODZINIE W KOLBUSZOWEJ
z dnia 1 sierpnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Standardów ochrony małoletnich
w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej**

Na podstawie ustawy z dnia 28 lipca 2023r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023r. poz. 1606)

zarządzam, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji Standardy ochrony małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej, w brzmieniu, jak załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zobowiązuje się pracowników Punktu Interwencji Kryzysowej tj. pracownika socjalnego i psychologa do przeprowadzenia szkolenia pozostałych pracowników PCPR w Kolbuszowej z zakresu rozpoznawania symptomów świadczących o krzywdzeniu dziecka, w terminie 2 m-cy od wejścia w życie niniejszego zarządzenia.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

KIEROWNIK
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
w Kolbuszowej

mgr Katarzyna Chudzik

Standardy ochrony małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej

WSTĘP

Podstawową zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej i osoby współpracujące z PCPR (wolontariusze, stażyści, praktykanci, przedstawiciele instytucji i firm) jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec dzieci przemocy w jakiegokolwiek formie. Standardy ochrony małoletnich obowiązują wszystkich pracowników PCPR i osoby współpracujące i zawierają wytyczne dotyczące postępowania w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa i dobra dzieci.

Ze standardami zapoznać należy cały stan osobowy, a także każdego nowo przyjętego pracownika oraz zamieścić zarządzenie w Biuletynie Informacji Publicznej.

Standardy ochrony małoletnich obejmują:

- I. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników.
- II. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem.
- III. Zasady dotyczące kontaktu fizycznego z dziećmi.
- IV. Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka.
- V. Zasady ochrony danych dziecka.
- VI. Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi w internecie oraz utrwalonymi w innej formie.

Znaczenie terminów

PCPR – tym skrótem określana jest jednostka – tj. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej.

Kierownikiem jest osoba pełniąca funkcję Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej.

Partnerem współpracującym z PCPR są osoby wykonujące zadania zlecone na terenie PCPR lub poza siedzibą na mocy odrębnych postępowań (zamówienia, zlecenie organizacji pozarządowej itp.).

Pracownikiem w rozumieniu tej procedury jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej.

Dzieckiem jest każda osoba, która nie ukończyła 18 roku życia.

Opiekunem dziecka w rozumieniu tej procedury jest osoba upoważniona do reprezentacji dziecka, w szczególności rodzic biologiczny, rodzic zastępczy, opiekun prawny.

Przez **krzywdzenia dziecka** należy rozumieć czyn zabroniony względem dziecka.

Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

I. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

1. Kierownik PCPR przed zatrudnieniem pracownika zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja ds. przeciwdziałania wykorzystania seksualnego małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr.
2. Zasadzie opisanej w ust. 1 podlegają także pełnoletni wolontariusze, stażyści i praktykanci.
3. Kandydat do pracy w procedurze rekrutacji składa oświadczenie o niekaralności.

II. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między dzieckiem a pracownikiem PCPR

1. Podstawową zasadą wszystkich podejmowanych czynności przez pracownika PCPR jest działanie dla dobra dziecka.
2. Pracownicy zobowiązani są traktować dziecko z szacunkiem, uwzględniając jego godność i potrzeby.
3. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie.
4. Pracownicy PCPR zobowiązani są do utrzymania profesjonalnych relacji z dziećmi i dbanie o to, by każdorazowo słowa, działanie lub reakcje wobec dziecka były adekwatne do sytuacji, bezpieczne i uzasadnione.
5. W komunikacji z dziećmi należy zachować szacunek i cierpliwość
6. Pracownicy powinni uważnie słuchać dzieci i udzielać im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i konkretnej sytuacji.
7. Zabronione jest zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie i obrażanie dziecka.
8. Niedopuszczalne jest używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywania wobec dziecka przewagi fizycznej lub wynikającej ze stanowiska (zastraszanie, groźby, zmuszanie do określonego zachowania).
9. W sytuacji kiedy dziecko czuje się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, należy poinformować je o możliwości opowiedzenia tego pracownikowi PCPR lub wskazanej osobie i możliwości oczekiwania odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.

III. Zasady dotyczące kontaktu fizycznego z dziećmi

1. Zabronione są wszelkie działania przemocowe wobec dzieci. Istnieją jednak sytuacje, w których kontakt fizyczny z dzieckiem może być stosowany i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu, ponieważ jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, niepełnosprawność, etap rozwoju, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Dopuszcza się przytrzymywanie dziecka w sytuacjach, gdy w żaden inny sposób nie można powstrzymać zachowań autoagresywnych lub agresywnych.
2. Przy stosowaniu kontaktu fizycznego z dzieckiem pracownik zawsze musi obserwować reakcje i dostosowywać swoje działania do tej reakcji. W przypadku zauważenia dyskomfortu u dziecka należy natychmiast odstąpić od kontaktu (nie dotyczy powyższej sytuacji w kwestii przytrzymania dziecka dla bezpieczeństwa).
3. Nie wolno dotykać dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
4. Należy zachować szczególną ostrożność w stosunku do dzieci, które doświadczyły krzywdzenia, w tym seksualnego lub fizycznego. W sytuacji gdy to dziecko dąży do nawiązania niestosownych kontaktów należy sprawę niezwłocznie zgłosić Kierownikowi PCPR oraz zasięgnąć porady psychologa.
5. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, należy unikać innego niezbędnego kontaktu fizycznego z dzieckiem.
6. Dopuszcza się kontakt fizyczny z dzieckiem w sytuacji trudnej emocjonalnie dla dziecka, w szczególności w czasie interwencji, odebrania dziecka z domu biologicznych rodziców na mocy postanowienia sądu, przewożenia do placówek opiekuńczo – wychowawczych, rodzin zastępczych w celu zniwelowania napięcia, obniżenia stresu, pocieszenia, uspokajania, z zachowaniem profesjonalizmu i adekwatnie do zaistniałej sytuacji.

IV. Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

1. Wszelkie przypadki krzywdzenia dziecka należy zgłaszać Kierownikowi PCPR, a w razie jego nieobecności - Zastępcy kierownika.
2. Konieczność zgłoszenia danego przypadku Kierownikowi PCPR zachodzi, gdy:
  - a) pracownik podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone,
  - b) dziecko ujawniło doświadczenie krzywdzenia,
  - c) inna osoba zgłosiła podejrzenie krzywdzenia dziecka bez względu na to czy można ustalić tożsamość zgłaszającego.
3. W przypadku powzięcia przez pracownika podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek udokumentować to na piśmie i przekazać informację niezwłocznie Kierownikowi PCPR. W sytuacji zagrażającej życiu lub zdrowiu dziecka w pierwszej kolejności należy zabezpieczyć dziecko, w szczególności poprzez zawiadomienie odpowiednich służb lub/i odseparowanie dziecka, udzielenie niezbędnej pomocy w tym medycznej przez wykwalifikowane służby medyczne, następnie należy wykonać niezbędną dokumentację.

4. Pracownik prowadzący sprawy dziecka po otrzymaniu informacji o podejrzeniu krzywdzeniu dziecka podejmuje czynności adekwatne do sytuacji, w szczególności:
  - a) przeprowadza ustalenia dot. stanu faktycznego sprawy,
  - b) tworzy plan pomocy dziecku obejmujący w szczególności:
    - podjęcie działań w celu zapewnieniu dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie sprawy do odpowiednich instytucji,
    - wsparcia psychologicznego dziecka i jego najbliższego otoczenia.
5. Kierownik PCPR zapewni pracownikom szkolenie z rozpoznawania symptomów świadczących o krzywdzeniu dziecka.
6. W PCPR w Kolbuszowej pracownikami odpowiedzialnymi za przyjmowanie, dokumentowanie i przeprowadzanie działań dot. krzywdzenia dziecka są pracownicy zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej. W sytuacjach braków kadrowych pracownika odpowiedzialnego wyznacza Kierownik.
7. Sporządzana dokumentacja jest rejestrowana i archiwizowana zgodnie z instrukcją kancelaryjną i przepisami szczególnymi obowiązującymi w PCPR w Kolbuszowej.

V. Zasady ochrony danych dziecka

1. Dane osobowe małoletnich, w tym wizerunek podlegają ochronie.
2. PCPR zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
3. Pracownicy PCPR mają obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarzają, oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
4. Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
5. Pracownicy PCPR są uprawnieni do przetwarzania danych osobowych dzieci i udostępniania tych danych w ramach zespołu oceniającego sytuację dziecka przebywającego w pieczy zastępczej oraz na wniosek instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny.
6. Pracownik PCPR może wykorzystać informacje o dziecku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości dziecka oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację dziecka.
7. Pracownik PCPR nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o dziecku ani jego opiekunach, a także wizerunku dziecka.
8. Pracownik PCPR nie kontaktuje przedstawicieli mediów z dziećmi.
9. Pracownik PCPR nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego opiekuna. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.
10. Szczegółowe zasady ochrony danych dziecka, w tym wizerunku określone są w przepisach szczególnych.

VII. Procedura ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi w internecie oraz utrwalonymi w innej formie.

1. Na terenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej nie ma ogólnodostępnej sieci internetowej,
2. Za treści, które dzieci oglądają na własnych nośnikach (telefony, tablety) odpowiadają rodzice, rodzice zastępczy, opiekunowie prawni.
3. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej w ramach swoich czynności służbowych poruszają z rodzicami zastępczymi oraz z dziećmi kwestie bezpiecznego korzystania z internetu.
4. Bezpieczeństwo w sieci, cyberprzemoc, cyberuzależnienie i tematy pokrewne poruszane są w pracy psychologa, w czasie grup wsparcia oraz szkoleń podwyższających kompetencje rodzin zastępczych.